

[اطلاعات شخصی افراد حذف شده است]

[برای وضوح بیشتر فقط مطالب و اخبار مربوط به افراد و جامعه بهائی تایپ شده است]

[برگرفته از سایت: [روز آنلاین](#)]

[تاریخ: ۳۱ تیر ۱۳۹۳]

جلال یعقوبی

فتوای آیت الله صدر در مورد حقوق بهائیان افزایش فشارها در ایران

«خانم گیتی پورفاضل، وکیل دادگستری هفته پیش در گفتگو با خبرگزاری ایلنا اعلام کرد که حکم پانزده نفر از موکلان بهائی اش در شیراز صادر شده است. او گفت: "احکام این پرونده به رویت همکارم رسیده است که طبق گفته وی برای ۴ متهم خانم این پرونده، قاضی رسیدگی کننده حکم یک و نیم سال حبس آنان را به مدت ۵ سال تعلیق کرده است." او اضافه کرد: "۴ تن از این افراد به تشخیص دادگاه فعالیت مستمر علیه امنیت کشور داشتند به سه و نیم سال حبس تعزیری و ۷ متهم دیگر نیز هر یک به ۲۰ ماه حبس محکوم شده اند که حتما در مهلت قانونی نسبت به حکم دادگاه بعدی اعتراض کرده و امیدوارم قاضی رسیدگی کننده به پرونده نسبت به احکام دادگاه بدوی تجدید نظر و میزان مجازات را تخفیف دهد."

دیروز نیز خبری مبنی بر اجرای حکم یکسال زندان یکی دیگر از شهروندان بهایی در تهران منتشر شد. یکی دیگر از بهائیان هم در تبریز بازداشت و همزمان با وی دیگر شهروند بهایی نیز به دادگاه انقلاب تبریز احضار شده است. چهاردهم تیرماه نیز خبری از محکومیت هفت شهروند بهایی در شعبه اول دادگاه انقلاب ارومیه منتشر شده بود. بر اساس این گزارش "از این هفت نفر سه نفر به شش سال زندان و چهار نفر به شش ماه زندان" محکوم شده بودند. در سالهای های گذشته و حتی پس از انتخاب رئیس جدید جمهوری اسلامی، فشار بر اقلیتهای مذهبی، افزایش یافته است. فشار بر بهائیان ایران نیز ادامه داشته و دستگیری، حبس و محکومیت آنان ادامه دارد.

بجز فشارهای حکومتی، حمله به بهائیان و حتی قتل آنان توسط افراد خودسر و گروه های سازمان یافته پنهان نیز متوقف نشده است. چند ماه پیش عطاءالله رضوانی، شهروند بهایی ساکن بندرعباس، ربوده شد و با شلیک گلوله از پشت سر به قتل رسید. قبل از او هم، ایرج مهدی نژاد از بهائیان ساکن همان شهر با ضربات چاقو کشته شده بود. در بهمن ماه سال گذشته نیز خبر رسید که فردی با ورود به خانه یکی از شهروندان بهایی، سه تن از اعضای خانواده را با چاقو مضروب کرده و گریخته است.

جامعه جهانی بهایی در بیانیه‌ای از دولت روحانی خواست به این موضوع رسیدگی کند. آنان اعلام کرده بودند: "در هشت سال گذشته، یعنی از سال ۲۰۰۵ [۱۳۸۴] تا کنون به جان ۵۰ بهایی سوقصد شده و ۹ نفر کشته شده‌اند، بدون آنکه هیچ محکمه قضایی تشکیل یا قاتل شناسایی شود." با اینحال در ماه های بعد هیچ خبری از پیگیری این ماجرا منتشر نشده است.

چند ماه پیش شیرین عبادی، برنده ایرانی جایزه صلح نوبل، در یادداشتی با عنوان "فرار بهایی کثبان از مجازات" نوشته بود: "چون «بهایی» به عنوان یک دین در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به رسمیت شناخته نمی شود بنابراین اگر یک فرد بهایی کشته و یا زخمی شود هیچ دیه ای به او تعلق نمی گیرد. با توجه به مطالب حقوقی که صرفا بر مبنای قوانین رسمی جمهوری اسلامی ایران تنظیم شده است پیروان دیانت بهایی که در ایران حدود ۳۵۰ هزار نفر هستند، در مرز مخاطره جدی قرار دارند، زیرا با سوء استفاده از قوانین غیر عادلانه ای که تصویب شده هر لحظه پیروان این آئین در مرز خطرات هولناکی قرار می گیرند." او اضافه کرده بود: "به عنوان یک مدافع حقوق

بشر توجه جامعه جهانی به ویژه سازمان ملل متحد و نهادهای حقوق بشری را به خطر بالقوه ای که تعدادی از ایرانیان را تهدید می کند، جلب نموده و به مسئولین حکومت ایران یاد آور می شوم که قوانین کیفری باید متناسب با ضوابط حقوق بشر مورد بازنگری قرار گیرند."

علاوه بر سرکوب حکومتی و غیرحکومتی بهائیان، تلاش برای ایجاد نفرت از آنان و انزوای اجتماعی بهائیان هم همچنان ادامه دارد.

در این مدت شایعات گسترده ای علیه بهائیان منتشر شده و چنان مغرضانه بوده است که گاه حتی توسط مسئولان رسمی نیز تکذیب شده است. از جمله اوایل تیر ماه رئیس کل دادگستری استان یزد در یک نشست خبری و در پاسخ به خبرنگاری که در مورد کشته شدن هفت نفر در زارچ به دست یک بهایی پرسیده بود، اعلام کرد: "این موضوع شایعه ای بیش نیست و چنین موضوعی صحت ندارد."

سال گذشته آیت الله خامنه ای در فتوایی که علیه بهائیان داد، نوشته بود: "از هرگونه معاشرت با این فرقه ضالّه مضلّه، اجتناب شود." او در حکمی دیگر و در پاسخ به این پرسش که "از آنجا که در شهرستان مرودشت استان فارس تعداد کمی از بهائیان به شغل مغازه داری مشغول شده اند و مردم روزانه با آنها معاشرت و به داد ستد می پردازند لذا از محضر جنابعالی استدعا می رود به سئوالات زیر پاسخ نمائید:

۱- آیا بهائیان مسلمان هستند و یا کافر و نجس؟ ۲- حکم سلام و دست دادن با آنها چگونه است؟ ۳- حکم خرید از مغازه آنها و فروش چیزی به آنها چگونه است؟ ۴- آیا بر سر سفره ایشان می توان حاضر شد و از غذای این فرقه ضالّه خورد؟" نوشته بود: "جمیع افراد فرقه ضالّه بهائی محکوم به کفر و نجاست هستند و از غذا و سایر چیزهایی که با رطوبت مسری در تماس با آنها بوده است باید اجتناب کرد و بر مومنین واجب است که با جیله و فسادگری این فرقه گمراه مقابله کنند."

فشار و تهاجم همه جانبه بر بهائیان، و تبعیض و محرومیت های گسترده چنان است که شیرین عبادی در یکی دیگر از نوشته های خود با عنوان "بزرگترین اقلیت دینی غیرمسلمان در محرومیت مطلق" آورده است: "بهائیان همواره مورد بغض و عداوت حاکمان سیاسی ایران بوده اند تا حدی که به آنها اجازه دفن اموات خود را در گورستان عمومی نمی دهند و بهائیان باید در گورستان های مخصوص خود دفن شوند. تاکنون بارها بنیادگرایان به گورستان های بهائیان در شهرهای مختلف حمله کرده و سنگ قبر و بنای یاد بود آنها را شکسته اند." او افزود: "بهائیان از کلیه حقوق شهروندی محروم هستند؛ آنها نه تنها حق استخدام در ادارات دولتی و یا ارتشی را ندارند بلکه حتی از مشاغل آزادی که احتیاج به کسب مجوز دولتی دارد مانند شیرینی فروشی، رستوران، سلمانی و... نیز محروم شده اند."

در سالهای اخیر، حتی تلاش برخی روحانیون بلندپایه شیعه برای کاهش این تبعیض ها و محرومیتها نیز به نتیجه مشخصی نرسیده است. چند سال پیش آیت الله منتظری در یک حکم تاریخی اعلام کرد: "فرقه بهائیت چون دارای کتاب آسمانی همچون یهود، مسیحیان و زرتشتیان نیستند در قانون اساسی جزء اقلیت های مذهبی شمرده نشده اند، ولی از آن جهت که اهل این کشور هستند حق آب و گل دارند و از حقوق شهروندی برخوردار می باشند. همچنین باید از رأفت اسلامی که مورد تأکید قرآن و اولیاء دین است بهره مند باشند."

این فتوای بی سابقه زمینه صدور احکام مشابه را فراهم کرد. آیت الله سید حسین صدر، یکی از روحانیون بلندپایه شیعه و از خانواده آیت الله سیدمحمدباقر صدر که در عراق ساکن است در آبان ۱۳۹۲ طی فتوایی خواستار "رعایت و پایبندی بر اصول عدالت و برابری در حقوق و پرهیز از تبعیض و اعمال فشار" در حق آنان و پیروان دیگر ادیان شد. او در پاسخ به سئوالی که یکی از بهائیان مطرح کرده بود نوشت: "وعلیه لا مانع من التعامل والتعاشر ضمن القواعد الإنسانية العامة بین المسلمین وأخوتهم من الأديان والمعتقدات الأخری، بل يجب الإلتزام بقواعد العدل والمساواة فی الحقوق والمنع من التمييز والإضطهاد ضد أي من أتباع الديانات الأخری."

این فتوی انعکاس گسترده ای داشت و آیت الله صدر چندی بعد در گفتگو با سایت دین آنلاین درباره این فتوی سخن گفت. از او پرسیده بودند: "چند ماه قبل درباره ضرورت تعامل نیکو با بهائیان فتوایی بی سابقه در فقه اسلامی صادر کردید. این در حالی است که بهائیان بنا به نگرش رایج فقهی مرتد به حساب آمده و اساساً از اهل کتاب هم نیستند. به لحاظ فقهی چطور به این نظر رسیدید؟" و او پاسخ داده بود: "تعامل نیکو با دیگران منحصر به ادیان خاصی نیست؛ چرا که همه ما در انسان بودن مشترک هستیم. چنان که قرآن همه ما را با عنوان «بنی آدم» خطاب می کند و بنا به

گفته امام علی علیه السلام نیز مردم دو دسته‌اند: یا برادر دینی تو هستند یا در خلقت نظیر تو به شمار می‌روند. "آیت الله صدر تاکید کرده بود: "این که با پیروان دین مشخصی موافق نیستم، به معنای آن نیست که حق دارم آنان را از حقوق انسانی طبیعی یا حقوق ملی‌شان به عنوان فرزندان این یا آن وطن محروم کنم. دین بر ما واجب کرده است که با انسان‌ها حتی با دشمنانمان با عدل و مساوات تعامل کنیم؛ آن چنان که خداوند فرموده: کینه‌ورزی گروهی، شما را و ندارد بر این که عدالت نکنید؛ عدالت کنید! که آن به تقوا نزدیکتر است. آن چه از نصوص دینی در مورد مسئله ارتداد فهمیده می‌شود، فقط منطبق بر تمرد بر قوانین همراه با انجام اعمال قتل و چپاول است؛ آن‌طور که در جاهلیت عادت بعضی قبایل بدوی بود و به همین جهت می‌بینیم که تمام ماجراهای ارتداد در زمان پیامبر از این نوع بوده است و صرف انتقال از یک دین به دینی دیگر نبود. همچنان که صریح آیات قرآن دلالت دارند که اکراهی در دین نیست: «لا اکراه فی الدین». این آیه در مورد مسلمانانی نازل شد که مسیحی شدند و پیامبر صلی الله علیه و آله بعد از نزول این آیه از پیگرد و ملزم کردن آنان به بازگشت به اسلام نهی کرد."

[متن بالا رونویسی از اصل سند است. اگر به نکته‌ای برخورد کردید که دقیق رونویسی نشده است لطفاً به نشانی ایمیل در صفحه تماس با ما بفرستید]